

חיוב בדמי ביטוח לאומי בגין הכנסות מעבודה בחו"ל

נובמבר 2019
חוזר מקצועי מספר 94/19

ברצוננו להזכירכם, כי תושב ישראל העובד בחו"ל, כעצמאי או כשכיר אצל מעסיק זר (דהיינו, שאינו ישראלי) - חייב בדיווח ותשלום דמי ביטוח לאומי על מלוא הכנסותיו בחו"ל. במקרים בהם שילם דמי ביטוח מינימליים (כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי) בעת עבודתו בחו"ל - הוא יקבל חיוב לתשלום הפרשי דמי ביטוח לאחר קבלת דיווחי השומה ממס הכנסה.

לאחרונה, פסק בית הדין הארצי לעבודה¹, שהמוסד לביטוח לאומי רשאי לגבות הפרשי דמי ביטוח של מבוטח שעבד בחו"ל בגין עבודתו כשכיר בשירותי מעסיק זר, למרות מדיניות המוסד שהייתה במועד הרלבנטי, שלא לגבות דמי ביטוח מהכנסות מעבודה אצל מעסיק זר ולמרות השתהות המל"ל בגביית החוב².

להלן עיקרי פסק הדין:

מר מיזל עבד ברומניה, אצל מעסיק זר, בשנים 2009-2010. באפריל 2009 הגיש מר מיזל, טופס "שאלון לקביעת תושבות - לשהה בחו"ל", בו ציין כי הינו "שכיר במדינה זרה" (ללא דיווח על גובה שכרו). כמו כן ציין, כי בסיס חייו בישראל וכי הוא משלם מס הכנסה בארץ כתושב הארץ.

הביטוח הלאומי טען, כי רואים בו כמי שאינו עובד, ובהתאם הוא נדרש לשלם דמי ביטוח מינימליים. דיווחי שומה שהגיש מר מיזל לרשויות מס הכנסה הועברו לביטוח הלאומי. גם לאחר קבלתם לא נשלחה למר מיזל דרישה לתשלום הפרשי דמי ביטוח.

באוגוסט 2014, כתב הביטוח הלאומי למר מיזל, כי התקבלו אצל המוסד שומות מס הכנסה, אך היות ולא נשלח למוסד דיווח של מעסיק המתייחס לתקופת עיסוקו של מר מיזל כעובד שכיר בשנים אלו, הוא חייב בדמי ביטוח בהתאם להכנסות המצוינות בשומות.

¹ עבל (ארצי) 10820-09-17 המוסד לביטוח לאומי נגד אריה מיזל

² עד שנת 2014, המוסד לביטוח לאומי נמנע בפועל מגביית דמי ביטוח מלאים ממבוטחים אלו.

בית הדין האזורי קבע³, כי אין לגבות את החוב, עקב ההסתמכות על מכתב הביטוח הלאומי, בדבר חיוב בדמי ביטוח מינימליים וכן, היות ודרישת התשלום נשלחה בחלוף כ-6 שנים ממועד היווצרות העילה.

בערעור שהוגש על ידי המוסד לביטוח לאומי דחה בית הדין הארצי את החלטת בית הדין האזורי וקבע שעל מר מיזל לשלם את הפרשי דמי הביטוח.

לסיכום, על תושב ישראל, לפני צאתו לעבודה בחו"ל, לפנות למוסד לביטוח לאומי לצורך הסדרת תשלום דמי הביטוח. תשלום דמי ביטוח בעת השהייה בחו"ל יהיה בגובה המינימום (כפי שמשלם מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי). בעת חזרת התושב לארץ או לאחר שהכנסותיו דווחו למס הכנסה - יוצאו לו שומות לתשלום דמי ביטוח מלאים לפי השיעור החל על הכנסות מחו"ל, זאת באופן רטרואקטיבי.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות ל:-
עוזי שטנגר, בטלפון: 03-6382861
אבי סויסה, בטלפון: 03-6382818

uzi@britcpa.co.il
avi_s@britcpa.co.il

³ בל 15-05-15956 אריה מיזל נגד המוסד לביטוח לאומי